

Kääpiökochin

Kuka ei tuntisi kääpiökochinia, tuota "pörröpalloa" muistuttavaa kääpiökanarotua? Se on maailmanlaajuisesti hyvin tunnettu ja siitä on useita värimuunnoksia. Perimätiedon mukaan ensimmäiset kääpiökochinit olivat lähtöisin keisarillisesta hovista Pekingistä, Kiinasta. Englantilaiset sotilaat toivat näitä buff-värisiä, säyseäluonteisia pikku kanoja mukanaan Kiinan ja Englannin sodasta.

*Teksti & kuvat:
Ardjan Warnshuis
Alunperin julkaistu:
Aviculture Europe 3/2010*

Ensimmäiset Englantiin tuodut kääpiökochinit olivat buff-värisiä, siihen aikaan ensimmäisinä Euroopassa. Niillä oli vain joitakin yhteisiä piirteitä nykypäivän kääpiökochinien kanssa. Niiltä puuttui osittain jalkasulat, niiden jalat eivät olleet keltaiset ja joillakin yksilöillä oli viisi varvasta kummassakin jalassa. Oletettavasti joukossa oli myös joitakin mustia yksilöitä. Kääpiökochineja yritettiin aluksi kasvattaa puhtaasti Kiinasta tuodusta kannasta, mutta koska niiden elinvoimaisuus ei ollut kovin hyvä, alettiin niitä pian risteyttää Nankin-rotuisen vaaleanruskeiden yksilöiden kanssa. Tämä paransikin elinvoimaa. Myös valkoisia Sabelpooteja ("millefleureja") käytettiin risteytykseen, ja näistä juontaa juurensa valkoinen värimuoto rodussa. Tämä alunperin Pekin bantamiksi nimetty rotu

Buff kana.

Omistaja: R. Bosch (NL)

levisi Brittein saarilta Eurooppaan ja Amerikkaan. Vaikkakääpiökochineilla oli tuolloin ja on edelleen paljon yhteneviä piirteitä suuremman kochin-rodun kanssa, kääpiökochin on silti aito kääpiörotu; se ei siis ole isosta kochista jalostettu kääpiömuunnos.

Englannissa jalostuksessa halutaan korostaa rodun pientä kokoa ja runsaita jalkasulkuja. Siellä rotua edelleen kutsutaan nimellä Pekin. Euroopassa ja USA:ssa nimi muuttui Kääpiökochiniksi (Cochin Bantam). Periaatteessa nimi on harhaanjohtava koska rotu ei ole ison Kochinin kääpiömuunnos. Vaikka kääpiökochineja tuotiin Kiinasta useamman kerran tyyppin parantamisen ja uusien värimuunnosten vuoksi, englantilaiset pysyivät uskollisina rodun alkuperäiselle tyyppille ja Pekiniä sekä Kääpiökochinia tulisikin nykyään pitää eri rotuina. Myös Australiassa rotua kutsutaan nimellä Pekin, mutta sikäläinen tyyppi poikkeaa hieman sekä Englannin pekiniä että kääpiökochinista.

Buffien ja mustien yksilöiden jälkeen tulivat valkoinen, sininen, partridge ja kuckoo-värimuodot. Loput värimuodot kehitettiin vasta myöhemmin. Wheatenit, Hopeawheatenit, columbianit, buff-kuckoot sekä laventeli-kuckoot kehitettiin Saksassa. Myös mille fleur-värimuodon kehitti saksalainen kasvattaja, Cristoph Sicking. Laventeli-värimuoto kehitettiin Hollannissa.

Mottledit – nykyisin Hollannissa spanglediksi kutsutut – kehitettiin samaan aikaan useassa eri

Mottled kana.

Om.: A. Warnshuis

maassa, toisista erillisinä kantoina. Birchen- ja buff-birchen-väritmuodot kehittyivät myös samaan aikaan eri maissa, usein niitä syntyi sivutuotteena risteytyksistä joilla pyrittiin muihin värimuunnoksiin.

”Asiatic partridge” eli värimuoto jossa kanalla on tupla-lacing, kehittyi tällä tavoin. 1930-luvulla saksalaiset kasvattajat halusivat päästä eroon tuohon saakka yleisestä tavasta kasvattaa näyttelykukot ja -kanat erillisissä siitosparvissa, jota pidettiin välttämättömänä tämän värimuodon kanssa. Sen vuoksi näyttelykukkoja tuottava linja nimettiin ”goldhalsig”-värimuodoksi ja näyttelykanoja tuottava linja nimettiin ”braungebändert”- värimuodoksi. Näin syntyi kaksi uutta värimuotoa, ”goldhalsig”, jonka kukot ovat musta-punaisia ja kanat vaaleita partridgeja, sekä ”braungebändert”, jonka kukot ovat lähes täysin yksivärisiä punaisia ja kanoilla on partridge-kuviot tummanruskealla pohjalla.

Saksassa ja Belgiassa rodulle on hyväksytty myös frizzle-höyhentyyppejä useissa eri värimuodoissa. Uusia värimuotoja kehitellään edelleen useissa maissa. Tiedän että silver- ja gold laced-värisiä yksilöitä on olemassa, samoin kuin useita sinisen muunnoksia; meillä Hollannissa on Lemon mottle- ja blue partridge-yksilöitä.

TYYPPI

Kääpiökochinin tyyppi rakentuu pääosin runsaaseen höyhenpeitteeseen ja linnun melko matalaan asentoon. Ihanteelliset mittasuhteet ovat yhtä suuri pituus, leveys sekä korkeus niin, että lintu mahtuu joka suunnasta sen ympärille piirretyn kuvitteellisen ympyrän sisään. Ihanteena on myös, että harjas (joka rodulla kuuluu olla yksin-

kertainen harkkoharjas) olisi yhtä korkealla kuin pyrstön laki. Pyrstön tulee olla hyvin kannettu, linnun asennon hieman eteenpäin kallistunut, rinnan matala mutta rinnan höyhenten ei tulisi koskettaa maata. Tämä toivottu matala asento tuottaa usein ongelmia kukkojen kanssa; ne usein pyrkivät kantamaan rintaansa turhan pystyssä.

Koko höyhenpeitteen tulee olla runsas; täyteläinen, ja höyhenet koostuvat noin 2/3 hahtuvasta ja 1/3 kärjestä on yhtenäistä osaa. Mikäli höyhenet ovat liian pieniä, höyhenten alaosan hahtuvaa näkyviin, ja näin ei tulisi olla.

Kääpiökochinin jalat ovat melko etäällä toisistaan. Lintu näyttää siltä ettei se seisoi jalkojensa päällä, vaan sen runko ikäänkuin roikkuisi jalkojen välissä. Tämä muodostaa suuren osan rodun tyyppillisestä asennosta ja muodosta.

Raajat ovat täysin pitkän ja pehmeän höyhenpeitteen päällystämät, ja höyhenet jatkuvat alas aina päällystään täysin sekä ulommaisena että keskimmäisen varpaan. Kintereissä on pitkää, pehmeää höyhentä, eikä kääpiökochinilla tule olla minkäänlaisia ”kinnersapeleita” (vulture hocks). Vaakasuorassa kannetut siivet lepäävät kylkien pehmeän höyhenpeitteen päällä vaikuttamatta mitenkään pyrstön höyheniin.

Kallo on lyhyt ja leveä, harjas pieni ja siinä on 4-5 sakaraa. Myös heltojen tulisi olla pienet ja pyöreän muotoiset, erityisesti kukoilla. Korvat ovat punaiset ja silmät oranssinpunaiset.

Mille fleur kana.

Om.: R. Lubbers (NL)

Laventeli kukko.
Om.: K. Sneijers (B)

RODUN LUONNE

Kääpiökochin tunnetaan säyseänä rotuna. Tässä voi kuitenkin olla värilinjan mukaan vaihtelua. Myös lintujen käsittely vaikuttaa luonteeseen. Keskenään kanat saattavat olla melko kipakoita; voi olla hankalaa palauttaa yksilöä takaisin siitosparveen vaikkapa näyttelyn jälkeen. Erityisesti kukkojen kanssa suosittelen sijoittamaan ne pysyvästi erilleen mikäli ne on ollut pakko erottaa näyttelyyn, jotta vältytään haavoilta erityisesti harjaksessa ja heltoissa.

KASVATUS JA HAUDONTA

Mikäli siitosparvi totutetaan toisiinsa oikea-aikaisesti, ne tottuvat toisiinsa. Suosittelen pitämään yhdessä kasvaneet kanat yhdessä, koska toisilleen vieraat kanat eivät aina totu toisiinsa helposti ja tämä voi johtaa stressiin siitosparvessa. Mikäli haluat parittaa useampia kanoja samalla kukolla, suosittelen että pidät toisilleen vieraat kanat erillään, ja vaihdat kukkoa kanaparvesta toiseen vuoropäivinä. Näin kanoilla pysyy rauha maassa ja hedelmöitymiselle on parhaat edellytykset.

Varsin runsaan höyhenmäärän vuoksi kääpiökochinien hedelmöityminen voi olla huonohkoa. Tämän vuoksi jotkut kasvattajat lyhentävät siitosyksilöiden höyhenet kloakin ympäriltä. Myös vehnänalkioöljy ruokinnassa edistää hyvää fertiliiteettiä.

Rodun tiput kuoriutuvat yleensä varsin vaivattomasti. Tiput voi ruokkia valmiilla kasvatusrehulla. Ensimmäisessä karsinnassa huomiota voi kiinnit-

tää vain oikeanlaisiin harjaksiin ja mahdollisesti puuttuviin kynsiin. Jälkimmäistä esiintyy sulkajal-kaisilla roduilla. Tyyppiä ja väriä voi arvioida vasta kun nuorten höyhenpeite on valmis.

Kääpiökochin on omistautuneen harrastajan rotu. Sen ulkomuodon ylläpito vaatii kasvattajalta paljon enemmän kuin monen muun rodun. Linnut tulee pestä ja kuivata hiustenkuivaajalla ennen näyttelyä. Pesu poistaa höyhenpeitteestä rasvan, ja lintu näyttää sen jälkeen entistä muhkeammalta. Joskus kukon laulusulat – niillä ON ne, mutta höyhenten rakenteen takia usein hankalasti havaittavissa – täytyy asetella pyrstöön kunnolla (taivuttamalla niitä paremmin muiden höyhenten sekaan). Näin valmisteltuna kääpiökochin on todellinen ilo katsella.

ROTUKERHOT

Hollannissa kääpiökochinit ovat olleet eri rotukerhojen alaisia. 1900-luvun alussa ne sijoitettiin Aasialaisten rotujen klubiin. Sen jälkeen Coch-in-klubi oli olemassa jonkin aikaa. Sen jälkeen ne siirrettiin Brahma-, Kochin- ja Langshan-klubiin. Vuonna 1986 kyseinen klubi lopetettiin ja kaikki kolme rotua perustivat omat rotukerhonsa. Hollannissa sekä suuri kochin että kääpiökochin kuuluvat yhteiseen rotukerhoon; The Coch-in Clubiin. Jäseniä on noin 150 ja se järjestää vuosittaisen tapahtuman, jossa on aina mielenkiintoista ohjelmaa sekä nuorten lintujen katselmus. Klubi julkaisee joka vuosi kaksi kertaa ilmestyvän jäsenlehden ja järjestää kolme kertaa vuodessa näyttelyn.

Joissakin maissa näillä roduilla on erilliset rotukerhot, toisissa taas yhteinen. Kasvattajat ovat myös paljon tekemisissä maailmanlaajuisesti. Yleensä henkilökohtaisin yhteyksin, mutta myös ”International Coch-in Dayn” (Kansaivälinen Koch-in-tapahtuma) kautta, joka järjestetään joka vuosi Hollannissa. Tapahtuma on perustettu hollantilaisen kasvattajan Gerrit Boschin aloittamana. Tässä tapahtumassa kasvattajat eri puolilta tapaavat ja lintuja myydään sekä ostetaan.

Erityiset rotukerhot löytyvät Englannista, Tanskasta, Belgiasta, Ranskasta, Italiasta, Ruotsista, Sveitsistä, Itävallasta, USA:sta sekä Hollannista. Yhteyksiä pidetään yllä aktiivisesti.

KATSAUS VÄRIMUOTOIHIN

Yksiväriset

Black
White
Blue
Buff
Red
Lavender

Kuviolliset

Spangled
Blue Spangled
Black Mottled
Blue Mottled
Lemon Mottled
Mille fleur

Villivärietykset

Partridge
Blue partridge
Silver Partridge
Black-red/ goldhalsig
Braungebändert
Blue-red
Brown red
Grey
Crele
Silver crele
Wheaten
Silver wheaten

Cuckoot

Cuckoo
Lavender cuckoo
Lemon cuckoo

Muut

Gold black laced
Silver black laced
Splash (spaetted)
Salmon
Bobtail

Columbianit

White black columbian
White blue columbian
Buff black columbian
Buff blue columbian
Birchen
Silver blue
Lemon blue

Kaikki värit eivät ole hyväksytyjä jokaisessa maassa, mutta uuden värin standardoiminen ei ole ongelma kunhan väri on jonkun European Entente'n alaisen maan hyväksymä.

*Wheaten kana.
Om.: G. Homeijer (NL)*

*Valkoinen kukko.
Om.: Comb. Cochinkriel (NL)*

*Sininen kana.
Om.: H. Brassier (NL)*

*Blue mottled kukko.
Om.: A. Warnshuis*

Kuten huomaat, upea rotu monissa eri väreissä, joista jokainen voi valita suosikkinsa!

Mikäli kiinnostuit rodusta luettuasi artikkelin, Hollannin The Cochin Club auttaa mielellään rotuun liittyvissä kysymyksissä. Yhteyden saat kotisivujen kautta: www.cochin.nl

Kuvia hieman harvinaisemmista värimuodoista:

Lemon cuckoo kana. Om. ei tiedossa.

Silver wheaten kana, 2008 Oneton näyttelyn Best In Show 97 pisteellä. Om.: Comb. De Cochinkriel.

Punainen kana. Om.: Günther Schreiber (D)

Bobtail kana. Om.: K. Sneijers (B).

Splash kukko. Om.: A. Warnshuis

Alla kuvia joistakin Englantilaisista yksilöistä. Kuvat on ottanut John Soper.

Englannissakin on nykyään kääpiökochineita, joissa näkyy selvä mannermaisen tyyppin vaikutus. Aito "Pekin" on täysin erilainen!

Alla:
Mottled kukko.

Lemon cuckoo kukko.

Alla:
White black columbian
kana sekä kukko.

*Suom. huom:
Artikkeli on vuodelta 2010,
joten tilanne mm. hyväk-
syttyjen värien osalta voi
olla muuttunut.*

Copyright ©2017 Aviculture-Europe Foundation. Kaikki oikeudet pidätetään.
Tämä on www.aviculture-europe.nl -sivuston verkkolehden artikkeli
Englanninkielinen versio ISSN: 2352-2445

Artikkelin kuvia tai tekstejä ei saa kopioida, jakaa, lähettää tai julkaista ilman kirjallista lupaa.